

semestr 3

Organizacja i funkcjonowanie ratownictwa i innych systemów bezpieczeństwa

Organisation and functioning of emergency services and other safety systems

UWAGA:

profil	ogólnoakademicki
kierunek	inżynieria bezpieczeństwa
poziom	pierwszego stopnia
program	NP-SA: studia niestacjonarne pierwszego stopnia dla strażaków w służbie stałej na kierunku inżynieria bezpieczeństwa
forma studiów	niestacjonarne
ECTS	3
koordynator	dr inż. Stanisław Lipiński

forma zajęć: wykład

godzin	18
wymagania wstępne	Osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie tematycznym przedmiotów ogólnych i kierunkowych realizowanych w ramach semestrów wcześniejszych.
cele	Celem nauczania przedmiotu jest przyswojenie i ugruntowanie wiedzy dot. organizacji i funkcjonowania systemów bezpieczeństwa przed skutkami zagrożeń naturalnych i cywilizacyjnych dla ludności i mienia w skali gminy, powia-tu, województwa i kraju, jako formy ochrony ludności. Ponadto celem podstawowym jest umożliwienie poznania, zrozumienia istoty celów działania i znaczenia dla reago-wania podmiotów ratowniczych i ich wzajemnych powiązań w przestrzeni powszechnego systemu ratowniczego państwa. Ponadto zrozumienie motywów i mechanizmów sprawczych powstania, funkcjonowania i tworzenia zorganizowanych form aktywności ratowniczej. Celem zasadniczym jest nabycie umiejętności rzeczowej analizy zdolności, wartościowania kompetencji i konfigurowania elementów zasobów ratowniczych na potrzeby operacyjne planowania, organizowania i angażowania do działania i prowadzenia przedsięwzięć ratowniczych. Realizacja powyższych celów szczegółowych wymaga uwzględnienia problematyki współczesnych zagrożeń dla bezpieczeństwa ludności, dóbr i środowiska.
metody	Wykład - wykład z prezentacją multimedialną, żywe słowo, dyskusja, metoda problemowa.
praca własna	Studiowanie literatury przedmiotu, opracowanie wskazanych zagadnień, przygotowanie do kolokwium zaliczeniowe-go.
literatura podst.	1. Biała księga bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej. Warszawa, Biuro Bezpieczeństwa Narodowego, 2013. - 262 s. 2. Bezpieczeństwo narodowe Polski: zagrożenia i determinanty zmian. Red. Anna Chabasińska, Zbigniew Czachór. Warszawa, Difin, 2016. - 487 s. 3. Organizacja i funkcjonowanie systemów bezpieczeństwa. Andrzej Szymonik. Warszawa: Difin, 2011. - 324 s. 4. Bezpieczeństwo narodowe u progu XXI wieku / Witold Pokruszyński. Zeszyty Naukowe Akademii Obrony Narodowej. - 2008/1 s.23-32. 5. Szymonik A., Organizacja i funkcjonowanie systemów bezpieczeństwa, Difin, Warszawa 2011. 6. Kołodziński K., Inżynieria bezpieczeństwa - nowa dyscyplina naukowa w dziedzinie nauk technicznych [w:] Metodologia bezpieczeństwa narodowego "Bezpieczeństwa 2010", (red. P. Sienkiewicz, M. Marszałek, H. Świeboda, AON, Warszawa 2010. 7. Modelowanie w inżynierii bezpieczeństwa / Edward Kołodziński, Tomasz Lachowicz, Paweł Romaniec, Łukasz Tomczyk, Piotr Zapert. Warszawa : Wojskowa Akademia Techniczna, 2015. - 343 s. 8. Bezpieczeństwo państwa: władza, polityka, strategia. Jarosław Gryz. Warszawa, Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej, cop. 2013. - 333 s. 9. Lipiński S. (red.), Skuteczne ratownictwo. Fachowy poradnik dla służb ratowniczych, Wyd. Verlag Dashofer Sp. z o.o., Warszawa 2005-2018, ISBN 83-88285-68-8. 10. Zarządzanie bezpieczeństwem - wyzwania XXI wieku, red. Marek Lisiecki. Wyd. 2 rozsz. Warszawa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Zarządzania i Prawa im. Heleny Chodkowskiej, 2008. - 578 s. 11. Lisiecki M., Podstawy organizacji i kierowania w ochronie przeciwpożarowej, SGSP, Warszawa 1997. Do podstawowej literatury obowiązkowej należą akty prawne dot. sfery bezpieczeństwa podawane na zajęciach przez prowadzącego.
literatura uzupeł.	1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. 2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej. 3. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej. 4. Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie kłeski żywiłowej. 5. Ustawa z dnia 25 lipca 2001 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym. 6. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym. 7. Ustawa z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego. 8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1992 r. w sprawie zakresu i trybu korzystania z praw przez kierującego działaniem ratowniczym. (Dz.U. nr 54 poz. 259). 9. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 września 2021 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz.U. 2021 r. Poz. 1737). 10. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania i współdziałania jednostek ochrony przeciwpożarowej biorących udział w działaniu ratowniczym (Dz. U. z 2013 r. poz. 709). 11. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 sierpnia 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpieczeństwa i higieny służby strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. z 2021 poz. 1681). 12. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 grudnia 1997 r. w sprawie długotrwałych akcji ratowniczych, szczegółowych norm, zasad i warunków otrzymywania żywienia w czasie tych akcji oraz ćwiczeń lub szkolenia przez strażaków PSP lub inne osoby biorące w nich udział, a także przypadków, w których wypłaca się równoważnik pieniężny w zamian za przysługujące wyżywienie, sposobu ustalania jego wysokości oraz szczegółowych zasad wypłacania.

treści	godziny
1. Teoria bezpieczeństwa. Społeczne i eksperckie postrzeganie zagrożeń. Domeny bezpieczeństwa.	1
2. Bezpieczeństwo narodowe, państwowe i wewnętrzne.	1
3. Stany nadzwyczajne. Diagnoza systemów bezpieczeństwa w Polsce. System obronny państwa.	1
4. Stan ochrony ludności w Polsce. Obrona cywilna w świetle prawa i praktyki.	1
5. Sytuacja kryzysowa i kryzys. Fazy zarządzania kryzysowego. Planowanie cywilne.	1
6. System zarządzania w sytuacjach kryzysowych. Poziomy reagowania. Zarządzanie progresywne. Zarządzanie konserwatywne.	1
7. Ratownictwo w Polsce i na świecie. Powszechny system ratowniczy.	1
8. Rola i zadania administracji publicznej, służb, straży i inspekcji w systemie ratownictwa. Współpraca między instytucjami.	1
9. Rola organizacji ochotniczych i pozarządowych w działaniach ratowniczych. Rola, organizacja i funkcjonowanie służb specjalnych i ratowniczych w systemie bezpieczeństwa.	1
10. Ochrona przeciwpożarowa jako składowa systemu bezpieczeństwa. Ewaluowanie krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.	1
11. Państwowe Ratownictwo Medyczne.	1
12. Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa (SAR).	1
13. System Ratownictwa Górniczego.	1
14. Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska. Państwowa Agencja Atomistyki. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej.	1
15. Zadania Policji i Straży Granicznej w ratownictwie.	1
16. Powszechny system informowania, ostrzegania i alarmowania oraz jego dostępność dla osób z niepełnosprawnościami. Rola organizacji pozarządowych w działaniach prewencyjnych i informacyjnych na rzecz osób z niepełnosprawnościami.	1
17. Współpraca cywilno-wojskowa. Systemy i podsystemy ratownicze wydzielonych wojsk Sił Zbrojnych RP. Wojskowa Ochrona Przeciwpożarowa.	1
18. GOPR. WOPR. TOPR. Aeroklub Polski. ZHP. Organizacja pomocy humanitarnej. Polska Misja Medyczna. PCK.	1

efekty przedmiotowe

lp	kkod	pkod	efekt przedmiotowy	weryfikacja
1	6W03	6W03-OrgFuRat1	Zna źródła i mechanizmy występujących niebezpieczeństw. Rozumie cele, metody przeciwdziałania i likwidacji skutków zagrożeń przez odpowiednio przygotowane systemy bezpieczeństwa, uposażone w zdolności operacyjne techniczne i organizacyjne oraz możliwości postępowania prewencyjnego.	Sprawdzian

efekty kierunkowe

lp	kkod	efekt kierunkowy
1	6W03	Zna i rozumie zagadnienia z zakresu organizacji oraz budowy i działania systemów bezpieczeństwa obiektów, obszarów i infrastruktury technicznej

LEGENDA

kkod	kod efektu kierunkowego
pkod	kod efektu przedmiotowego

